

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

3 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത പോദ്യം നം. 2227

11-10-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി

പോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ ഇ ചന്ദ്രശേഖരൻ, ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ, ശ്രീ വി ശശി, ശ്രീ. സി.സി. മുക്തൻ</p>	<p align="center">Shri M. V. Govindan Master (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ, ഗ്രാമവികസനം, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ നഗരസഭകളിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ഉണ്ട്. നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി ലോക ബാങ്ക് സഹായത്തോടെ കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതി എന്ന പേരിൽ ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന വെല്ലുവിളികളായ മാലിന്യ സംസ്കരണം, സാനിറ്റേഷൻ എന്നീ മേഖലകളിലെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ശാശ്വത പരിഹാരം കാണുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ആറു വർഷമാണ് പദ്ധതി കാലയളവ്. പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ തുക 300 മില്യൺ US ഡോളർ ആണ് (2100 കോടി രൂപ). ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്നു. ലോകബാങ്കുമായുള്ള എഗ്രിമെന്റ് ഇതുവരെ ലഭിച്ചിട്ടില്ല. വേൾഡ് ബാങ്ക്, കേരളാ ഗവണ്മെന്റ്, കേന്ദ്ര ഗവണ്മെന്റ്, എന്നിവരുമായി 2021 നവംബർ മാസത്തിൽ എഗ്രിമെന്റിൽ ഒപ്പിടാൻ സാധിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. അർബൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണങ്ങളുടെ (ULBs) ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ നിലവിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ഒരു സമ്പൂർണ്ണ പരിഹാരമായി ആണ് ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ കേരള ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി എല്ലാ നഗരങ്ങൾക്കും അഞ്ചുവർഷത്തെ ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ സഹായവും ബഹുവർഷ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഉപദേശങ്ങളും നൽകുന്നതാണ്.</p>
<p>(ബി) ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി പരിസ്ഥിതിക്ക് ഏറ്റവും ദോഷം കുറഞ്ഞ രീതിയിൽ</p>	<p>(ബി) ഖരമാലിന്യ പരിപാലന മൂല്യശൃംഖലയിൽ വരുന്ന എല്ലാ പദ്ധതികളുടെയും ഉപപദ്ധതികളുടെയും രൂപകൽപ്പന, നിർമ്മാണം, പ്രവർത്തനം, പരിപാലനം</p>

മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ; വിശദമാക്കാമോ;

എന്നിവയെല്ലാം ലോകബാങ്ക് വിദഗ്ധർ പ്രത്യേകിച്ചും പരിസ്ഥിതി മേഖലയിലെ ഓരോ പ്രവർത്തനവും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവും പരിസ്ഥിതി സുസ്ഥിരവുമായി മാറ്റുന്നതിന് മേൽനോട്ടം വഹിക്കും. ഈ പദ്ധതിക്കായി വികസിപ്പിച്ച പരിസ്ഥിതി, സാമൂഹിക ചട്ടക്കൂട് (ഇ എം എഫ്), പ്രോജക്ട് ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ മാനുവൽ, പ്രത്യേകിച്ചും ലോക ബാങ്കിന്റെ പ്രവർത്തന നയങ്ങൾ തുടങ്ങിയ നിർദ്ദിഷ്ട പ്രവർത്തന രേഖകൾ തീരുമാനമെടുക്കുന്നവരെയും പങ്കാളികളെയും പദ്ധതിയുടെ ശാസ്ത്രീയമായും സാമ്പത്തികമായും എല്ലാ പാരിസ്ഥിതിക, സാമൂഹിക അപകടസാധ്യതകളും കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തരാക്കുന്നു. വരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ നിലവിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ പഠിക്കുകയും പരാജയങ്ങൾ ആദ്യം വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യും. ഓരോ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിനും പ്രത്യേക ഡയഗ്നോസ്റ്റിക് റിപ്പോർട്ടും വരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും പിന്നീട് വികസിപ്പിക്കും. പദ്ധതിയുടെ ഓരോ ഘട്ടവും നടപ്പാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന, ജില്ലാ തലങ്ങളിലെ പരിസ്ഥിതി, സാമൂഹിക വിദഗ്ധർ മേൽനോട്ടം വഹിക്കും. ഈ പദ്ധതിയുടെ എല്ലാ ഉപപദ്ധതികളുടെയും പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തലിൽ നിന്നും നിർദ്ദിഷ്ട പരിസ്ഥിതി മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും അതിന്റെ കർശനമായ നടപ്പാക്കൽ ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പദ്ധതിയുടെ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും സാധ്യമായ എല്ലാ സ്റ്റേക്ക് ഹോൾഡർമാരുടേയും ഫലപ്രദമായ പങ്കാളിത്തമാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ഒരു പ്രധാന സവിശേഷത. പദ്ധതിയുടെ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ആളുകളുടെയും പരാതികൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് ശരിയായ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നു. ജനങ്ങളുടെ പ്രതിഷേധം കാരണം മാലിന്യ സംസ്കരണ സൗകര്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി അടച്ചുപൂട്ടാനുള്ള സാധ്യതകൾ ഇത് ഒഴിവാക്കുന്നു. കൂടാതെ, പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നിർമ്മിക്കേണ്ടി വരുന്ന മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്ക് ചുറ്റും താമസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ജീവിത സുരക്ഷയും ജീവനോപാധികളും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനാ വശ്യമായ സാമ്പത്തിക പാക്കേജുകൾ/ പ്രത്യേക പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ/മറ്റു വികസന പദ്ധതികൾ എന്നിവ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വർഷങ്ങളായി സംസ്കരിക്കാതെ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്ന ജൈവ അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ മാലിന്യങ്ങളും (legacy waste) ബയോ മൈനിംഗ് നടത്തി സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള

		<p>പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെയും വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഹൈബ്രിഡ് സമീപനം ഈ പ്രോജക്റ്റിൽ സ്വീകരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ULB-കളുടെ ഖരമാലിന്യ പ്രശ്നങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായ ഫലങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ പദ്ധതിവഴി സാധ്യമാകുന്നു. ആത്യന്തികമായി ഒരു മാലിന്യവും പാഴാകാതിരിക്കാൻ ഈ പദ്ധതി 'മാലിന്യത്തിൽനിന്ന് സമ്പത്ത്' എന്ന ആശയത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു.</p>
<p>(സി)</p>	<p>അമൃത് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കോർപ്പറേഷനുകളിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(സി) അമൃത് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കൊച്ചി, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ എന്നീ കോർപ്പറേഷനുകളിലായി 13 ദ്രവമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളും 2 ക്ലസ്റ്റ് മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും നിലവിൽ അവ നിർവ്വഹണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലുമാണ്. 376.93 കോടി രൂപ ചെലവ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ടി പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോടുകൂടി 46.0 ദശലക്ഷം ദ്രവമാലിന്യം സംസ്കരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.</p>
<p>(ഡി)</p>	<p>മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ നൂറുദിന കർമ്മ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കിയ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നവകേരളം പുരസ്കാരം നൽകിയിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) ഉണ്ട്. സർക്കാരിന്റെ 100 ദിന കർമ്മപരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്ത് ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണങ്ങൾക്ക് മികച്ച സംവിധാനം ഒരുക്കിയ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നവകേരള പുരസ്കാരവും, പ്രശംസാപത്രവും നൽകുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. ഇതിൻ പ്രകാരം സർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനുസരിച്ച് ഹരിതകേരളം ജില്ലാതല ഏകോപന സമിതി തിരഞ്ഞെടുത്ത 11 നഗരസഭകളും, 14 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും അവാർഡിന് അർഹത നേടി. അവാർഡ് വിതരണത്തിന്റേയും, പ്രശംസാ പത്ര മെമ്മോറോ വിതരണത്തിന്റേയും സംസ്ഥാന തല ഉദ്ഘാടനം 16.09.2021 ന് ഓൺലൈൻ ആയി ബഹു. തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പു മന്ത്രി നിർവഹിച്ചു. പുരസ്കാര തുകയായ 2 ലക്ഷം രൂപ മേൽപറഞ്ഞ അവാർഡ് നേടിയ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ